

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ κ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΑΘ. ΧΑΡΧΑΛΑΚΗ

ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΝΑΛΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΝΑΥΑΓΟΥ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ

Πειραιάς – Ίδρυμα Λασκαρίδη, 10/12/2014

Κύριε Υπουργέ

Υψηλοί Προσκεκλημένοι

Κυρίες και Κύριοι

Η ιδέα της επιστροφής στο ναυάγιο των Αντικυθήρων δεν είναι πρόσφατη. Στο ημερολόγιο της πρώτης ανέλκυσης του 1901 ο Λυκούδης είναι τόσο σίγουρος ότι το βασικό φορτίο του αρχαίου πλοίου δεν είχε εντοπιστεί, ώστε θεωρεί δεδομένη μία νέα έρευνα στο ναυάγιο που θα έφερνε στο φως νέους θησαυρούς. Η άποψη αυτή επιβεβαιώθηκε εν μέρει το 1976 όταν η Ελληνική Κυβέρνηση κάλεσε τον Κουστώ και έτσι νέα ευρήματα ήρθαν στο φως. Η σύγχρονη επιστροφή στα Αντικύθηρα, όμως, έχει μία ουσιώδη και ποιοτική διαφορά σε σχέση με τις προηγούμενες έρευνες. Πραγματοποιείται, χάρη στη συνεισφορά των πολλών χορηγών, με την πλέον εξελιγμένη τεχνολογία σε παγκόσμιο επίπεδο, συμβάλλοντας αφενός στη μέγιστη δυνατή ασφάλεια των καταδυομένων επιστημόνων, αφετέρου στην άρτια αρχαιολογική και επιστημονική τεκμηρίωση του ναυαγίου.

Πέραν της σύγχρονης επιστημονικής και τεχνολογικής μεθόδου, η νέα έρευνα είναι σημαντική και για ακόμα ένα λόγο. Γιατί το ναυάγιο και κυρίως ο πολύπλοκος μηχανισμός των Αντικυθήρων συγκέντρωσε στο ίδιο τραπέζι επιστήμονες από πολλούς κλάδους, αρχαιολόγους, ιστορικούς, φυσικούς, αστρονόμους, παλαιογράφους, φιλολόγους, μηχανολόγους και μηχανικούς.

Μέσα από αυτή τη διεπιστημονική προσέγγιση – που δυστυχώς δεν είναι πάντα δεδομένη και αυτονόητη στη σύγχρονη επιστήμη – κατορθώθηκε αυτή η μεγάλη πρόοδος στην έρευνα του ναυαγίου και του μηχανισμού των Αντικυθήρων που όπως αποδεικνύεται και από την αποψινή προσέλευση κεντρίζει το ενδιαφέρον όχι μόνο της επιστημονικής κοινότητας αλλά και όλων των πολιτών.

Εκτός όμως από την προφανή επιστημονική και αρχαιολογική διάσταση του μεγάλου αυτού εγχειρήματος, η νέα έρευνα έχει – ή μάλλον οφείλει να έχει – και μία σαφή κοινωνική διάσταση, που σε πολλές ανάλογες ευκαιρίες έχω θίξει. Αποτελεί πάγια άποψή μου αλλά και αξίωση της τοπικής κοινωνίας, η νέα αυτή έρευνα να σταθεί αφορμή για μια σειρά παρεμβάσεων και πάνω στο νησί των Αντικυθήρων, το οποίο με τα σημερινά δεδομένα οδηγείται σε μία άνευ προηγουμένου πληθυσμιακή ερήμωση. Θα ήταν ειλικρινά κρίμα, την ίδια στιγμή που με περηφάνια θα ακούμε για τα νέα ευρήματα του ναυαγίου, με θλίψη και απορία να παραδεχόμαστε ότι είναι ζήτημα ολίγων ετών η οριστική ερήμωση του νησιού, που σήμερα αριθμεί μόλις 20 κατοίκους. Θέλω να πιστεύω ότι η πολιτική ηγεσία της Χώρας, που δικαίως ενδιαφέρεται για την πολιτιστική μας κληρονομιά, θα ασχοληθεί σοβαρά και με αυτό το ζήτημα καθώς το ενδεχόμενο ερήμωσης ενός κατοικημένου νησιού έχει όχι μόνο κοινωνικές αλλά και εθνικές διαστάσεις.

Κυρίες και Κύριοι,

Με αφορμή τη νέα έρευνα για το Ναυάγιο των Αντικυθήρων, έχουμε προτείνει στο Υπουργείο Πολιτισμού μια σειρά παρεμβάσεων στα Κύθηρα και Αντικύθηρα που θεωρούμε ότι μπορούν να προωθηθούν άμεσα και με σχετικά χαμηλό κόστος. Μία από τις προτάσεις μας είναι η διαμόρφωση του υπαίθριου χώρου του υπό ανακατασκευή Αρχαιολογικού Μουσείου Κυθήρων σε μόνιμη γλυπτοθήκη στην οποία μπορούν να εκτεθούν υπό

συνθήκες ορισμένα από τα υπερμεγέθη διαβρωμένα μαρμάρινα αγάλματα του Ναυαγίου των Αντικυθήρων που σήμερα βρίσκονται στις αποθήκες του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου. Παράλληλα, προτείναμε από το 2015 και για λόγους συμβολικούς οι ανακοινώσεις για τις έρευνες να γίνονται από τα Κύθηρα.

Θέλω να συγχαρώ και να ευχαριστήσω το Ίδρυμα Λασκαρίδη και προσωπικά τον κ. Πάνο Λασκαρίδη για τη διοργάνωση της αποψινής εκδήλωσης και την ενεργό υποστήριξη της έρευνας, τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και όλους τους χορηγούς της νέας έρευνας για το Ναυάγιο των Αντικυθήρων και όλους όσοι άμεσα ή έμμεσα εμπλέκονται σε αυτήν. Η τοπική κοινωνία, ο Δήμος Κυθήρων και εγώ προσωπικά θα στηρίξουμε με κάθε τρόπο τις νέες έρευνες και θα σταθούμε στο πλευρό της επιστημονικής ομάδας αναμένοντας όχι μόνο την προφανή επιστημονική πρόοδο αλλά και την απαραίτητη κοινωνική και τοπική διάχυση αυτής της παγκοσμίου εμβέλειας δραστηριότητας στη θάλασσα των Αντικυθήρων.

Σας ευχαριστώ.